

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca; ako je ta dan nedelja ali praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto za bolj premožne 2 goldinarja; za manj premožne rodoljube pa 1 gld. 50 kr.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravištvu „Mira“ v Celovcu.

Leto XIV.

V Celovcu, 30. malega srpana 1895.

Štev. 21.

Vabilo

X. redni veliki skupščini družbe sv. Cirila in Metoda v Kranju

v četrtek dne 8. vel. srpana (avgusta) 1895. l.

Vspored:

I. Sv. maša v mestni dekanijiški cerkvi.

II. Zborovanje ob 11. uri v čitalnični dvorani.

1. Prvomestnikov nagovor. — 2. Tajnikovo poročilo. — 3. Blagajnikovo poročilo. — 4. Nadzorništva poročilo. — 5. Volitev* jedne tretjine družbinega vodstva in pa še jednega vodstvenega uda mesto umrlega odbornika Mateja Močnika. (Po pravilih izstopijo letos naslednji udje družbinega vodstva: 1. dr. Drag. Bleiweis pl. Trsteniški, 2. dr. Iv. Dečko, 3. Greg. Einspieler, 4. Ant. Žlogar.) — 6. Volitev* nadzorništva (5 članov). — 7. Volitev* razsodništva (5 članov).

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda

v Ljubljani, dne 24. mal. srpana 1895.

Prvomestnik: **Tomo Zupan.** Podpredsednik: **Luka Svetec.**

Pristavek.

- a) Odhod iz Celovca v sredo dne 7. vel. srpana ob 8. uri 53 min. zvečer. Prihod v Kranj v četrtek dne 8. vel. srpana ob 4. uri 48 min. zjutraj. Naj se blagovolijo o tem času vožnje posluževati tudi vsi drugi zastopniki koroških podružnic, ki se bodo udeležili glavne skupščine.
- b) Odhod iz Ljubljane v dan zborovanja z navadnim vlakom ob 7. uri 10 min. zjutraj.
- c) Po zborovanju skupni obed in prosta veselica.

Družba sv. Cirila in Metoda je tudi prosila ravnateljstvo državnih železnic za znižanje vožnje na polovico, a še ni dobila odgovora. Ako se ta prošnja ugodno reši, poslane se bodo takoj legitimacije vsem naznanjenim skupščinarjem. Kdor se še ni naznanil, naj to nemudoma stori.

* Iz § 14. glavnih pravil: Velike skupščine se udeležujejo s posvetovalno in glasovalno pravico . . . b) pokrovitelji; c) udje družbinega vodstva; d) udje družbinega nadzorništva in razsodništva in e) podružnični zastopniki. — Število podružničnih zastopnikov se ustanavlja tako, da je na vsacih 50 družbenikov eden zastopnik; vendar pa mora vsaka podružnica najmanj po enega imeti. — Iz § 15.: Podružničnim zastopnikom je dovoljeno pooblastiti namesto sebe kogarkoli izmed družbenikov. — Iz § 16.: Vsako leto izstopi ena tretjina družbinega vodstva. Nadzorniki in razsodniki pa se volijo vsako leto iz novih.

Vabilo.

Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem napravi dva

javna shoda

in sicer:

v nedeljo dne 4. vel. srpana t. l. pri Mori-ju na Ojstrici nad Spod. Dravogradom, začetek ob 2. uri popoldne, in ravno ta dan

v nedeljo dne 4. vel. srpana t. l. pri Ladiniku v Lipčji vesi pri Pokrčah nad Celovcem.

Začetek popoldne po blagoslovu ob 3. uri.

Vspored:

1. Pozdrav.
2. Govor o namenu društva.
3. Govor o političnem položaju, o šoli in volitvah.
4. Govor o gospodarskih stvaréh.
5. Razni govori in nasveti.

Po zborovanju bode prosta zabava.

Slovenci! Udeležite se teh važnih shodov v prav obilnem številu! **Odbor.**

Poziv!

Zgradba nove, slovenske šole v Št. Rupertu pri Velikovcu veselo napreduje, in drugo leto že bomo mogli s ponosom pokazati na lepo, dvonadstropno poslopje, češ: to je naša slovenska šola, ki smo si jo postavili sami z darovi dasi revnih, vendar za vero in rod vnetih, vedno radodarnih Slovencev!

Da, dragi Slovenci, mile Slovenke! slovensko šolo z dvema nadstropjema bomo imeli v Št. Rupertu pri Velikovcu. Krajevne razmere namreč odločno zahtevajo tudi prostora za dekliški zavod, v katerem bi se 12- do 16 letne

deklice učile ne samo šolskih predmetov, ampak tudi tega, česar pozneje kot gospodinje najbolj potrebujejo: kuhati, šivati, plesti itd.

V ta namen pa bode treba nove podpore, novih, izvanrednih darov.

Ko se je družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani odločila nam zidati slovensko šolo v Št. Rupertu, izrekla je opravičeno upanje: „da bodo koroški rodoljubi s stavbinim gradivom prihiteli na pomoč“, in družba se ni varala. Iz poročil „Mirovih“ se vsakdo lahko prepriča, kako slovenski kmetje velikovške okolice, rekli bi, tekmujejo med seboj ter skušajo eden drugega prekositi s privržanjem lesa, kamenja in opeke, darujoč za slovensko šolo potrebni les i. dr. Hvala jim za tako radodarnost — plačilo pa jim bode dohajalo iz šole same!

Pa tudi drugi, ki ne moremo darovati lesa, kamenja ali kaj drugega, tudi mi se moramo skazati hvaležne in darežljive, ko se gre za tako veljavno napravo, ki bode koristila v prvi vrsti nam Korošcem. Poglejmo vrle tržaške Slovence: že nad 10.000 goldinarjev so darovali za svoje slovenske zavode! Pomnimo dalje, da med ponesrečenci, ki jih je oškodoval letošnji potres, družba sv. Cirila in Metoda ni med zadnjimi. Veliko, veliko darov, katere je sprejemala iz Kranjske, osobito pa iz Ljubljane, bode vsled potresa izostalo — a družbini stroški ostanejo. Ne bilo bi lepo, ko bi mi Korošci, katerih nas Bog ni obiskal s šibo potresa, zaostali in bi družbe sv. Cirila in Metoda ne podpirali prav obilno pri podjetji, ki bode najbolj koristilo ravno nam!

Podpisano načelnništvo se je o načinu posvetovalno ter je sklenilo sledeče:

1. Razpošljejo naj se na vse podružnice sv. Cirila in Metoda na Koroškem posebne pole, na katere naj se vsak, ki more in hoče, z lastnoročnim podpisom zaveže, v desetih letih v prid slovenski šoli v Št. Rupertu pri Velikovcu vplačati 100 gld., reci: sto goldinarjev, in sicer v vsakoletnih obrokih po 10 goldinarjev. (Ako bi kdo mogel darovati več, ali pa obljubljeno svoto vplačati prej, mu bomo tem bolj hvaležni.)

2. Prvi obrok naj se vplača vsaj do konca tekočega leta, ostali pa do konca meseca vinotoka (oktobra) vsakega leta.

Žegnanje na Otoku leta 1615. in 1638.

Ena najbolj starodavnih cerkvâ na Koroškem je cerkev Device Marije na Otoku. Prej so jo sploh cerkev sv. Primoža in Felicijana imenovali, ker so ostanki teh mučenikov od leta 844. (?) do 1452. tukaj bili hranjeni. Dne 9. rožnika, na god teh svetnikov, bil je na Otoku vselej velik cerkven shod, sešlo se je veliko duhovščine in romarjev, da bi svojo pobožnost opravili na kraju, kteremu so rekali „sveti Otok“. Pa kakor pregovor pravi: „kamor Bog cerkev pozida, tje tudi »Bog ga nas vari« svojo gostilno postavi“. Prišlo jih je veliko ne k službi Božji, ampak k službi trebuha. Kramarji in gostirji, ki so smeli pod milim nebom točiti, in godei so vselej hvalili Št. Primožev dan. Plesali so ljudje pod lipo, ki še zdaj sred Otoka stoji, zraven pa se tudi večkrat pretepali, in tista šega se še današnje dni kjerbodi zvesto posnema.

Nastala je zato splošna navada, postavljati na večjih ljudskih shodih, zlasti na žegnanje, stražo, ki bi „žegnanje varovala“. Iz take šege nastala je po malem pravica, in tako pravico za otoško žegnanje imeli so krški škofi, ker so ob enem bili oni tudi sodniki za Albek in okolico. Za tisto stražo, katero so sodbo imenovali, dobivljali so krški škofi od Otoške proštije vsako leto nekaj žita, smeli so na dan žegnanja v jezeru ribiti, in tudi pobirati pri kramarskih štantih svoje groše.

Pravica varovanja ali sodba je dosegla čas od prvih večernic, t. j. od 2. ure popoldne pred praznikom do drugih večernic, na god popoldne; po-

zgubila bi se pa, ako bi jo škofi le eno samokrat popustili in zanemarali. Stopil bi potem po starih pravilih grajščak Leonštanski unkray jezera v škofovo pravico in dotične dohodke.

Zato so škofovi uradniki po dokončanem žegnanju svojo sodbo vselej kar mogoče slovesno končali in drugim izročili. Med šumečo ljudstvo stopil je po navadi Albeški „flegar“ (oskrbnik) ter tam pod lipo po svojem beriču na tri kraje oznanil, da je čas sodbe njegovega vzvišenega gospoda potekel in zato on zdaj odstopi; kdor pa meni, da ima pravico nadaljevati sodbo, naj bi pristopil. In grajščakovi iz Leonštajna so prijeli za orožje, pristopili na prostor, ter uredili kolo, in zopet začeli prenehani ples. — Taka bila je navada. — Dostikrat pa so grajščaki skušali škofovo sodbo zabraniti, in njih pravico podlezti po zvijači.

Leta 1615. bil je Hektor pl. Ernav grajščak na Leonštajnu. Poslan je bil tistega leta za straženje Otoškega žegnanja že prileten in slaboten oskrbnik Albeški, bilo mu je ime Grega Šlik. Tega so grajščakovi z vinom tako napojili, da je umrl precej tam za mizo v gostilni. Tudi so uro v zvoniku pomaknili precej naprej, le da bi škof čas prvih večernic zamudili. Zagnali so tudi silen hrup ter ljudi napadali in jim s sulicami pretili. — Škof so tedaj 1000 goldinarjev v zlatu odškodnine za tako nepostavno početje Leonštanskih vojščakov tirjali.

Se vé, da so taki prizori bili le izvanredni in so se Leonštajnari, zlasti v poznejših letih, ko so očetje Jezuiti posedli z Millstatom vred ono grajščino, prav mirno obnašali; večkrat jih na Otoškem žegnanju celo blizo ni bilo. — Vender so morali

škofovi biti vedno pozorni, in na silne nakane pripravljani. Prihajali so zato v obilnem številu na otoško sodbo, tako da so sešasoma stroški prekosili vse dobrote, ki so jim prihajale iz obvarovanja Otoškega žegnanja, ter so svojo staro pravico pozneje prostovoljno popustili.

Leta 1638. se je prigodilo, da ni prišel noben Leonštajnarev na Otoško žegnanje; namreč je tisto leto Albeški oskrbnik Valentin Hoj navadno sodbo cesarskemu „fährichu“ (zastavonoscu ali praporniku) izročil. Valentin Hoj v svojem zapisniku, kateri se še zdaj v kn. škofijskem arhivu hrani, tako-le poroča:

„Vsled ustmenega zaukaza svojega gospoda podal sem se z šesterimi možmi in dvema konjema za čas 7.—10. dne meseca rožnika na Otok, da bi tam po stari pravici varoval cerkveno žegnanje.

K prvemu smo na jezeru štirikrat mreže potegnili, pa le malo, in le samo drobne ribice vjeli. Ni mi znano, je li v takem jezeru tako malo in le tako čemernih rib*) — ali pa je to lenoba in zanikernost ribičeva. Jaz sem se pač silno čudil temu, in se tudi radi tega pritožil.

K drugemu naznanim, da je med službo Božjo, ko sem jaz s svojimi bil v cerkvi, prišel mlad gospodič Mernik, prapornik visokega cesarja z obilnim spremstvom in pavkarji. Oni vojaki pa so dvema Lahoma, ki sta brusne kamne prodajala, štiri ali pet kamnov siloma vzeli. Ko iz cerkve pridem, izvem krivično dejanje, se k gospodu Merniku podam, ki je s celim svojim krdelom pri mizi

*) Meseca rožnika se le samo kleji lovijo, to so res le drobne in komaj 3 palce dolge ribice, katerih zdaj po cele škafe nalovijo in posušijo.

3. Doneske naj nabira eden izmed gg. odbor-
nikov vsake podružnice ter naj jih odpošlje blagaj-
niku podružnice sv. Cirila in Metoda v Celovcu.

Vrle podružnice, dragi Slovenci in Slovenke!
pomislimo, da gre za naš rod, za našo milo mladi-
dino! Zanj naj nam ne bodi noben dar prevelik,
nobena žrtev pretežavna — ker ravno tukaj bode
vsak dar donašal več kot stoterni sad!

Odbor

podružnice sv. Cirila in Metoda za Celovec
in okolico, dné 5. mal. srpana 1895.

Govor poslanca Kluna o koro- škem šolstvu

v državnem zboru dné 11. mal. srpana 1895.

(Po stenografičnem zapisniku.)

Ko je govornik potožil, kako se slovenščina
zanemarija na učiteljski pripravnici v Mariboru, in
kako vsled tega na spodnjem Štajerskem primanj-
kuje slovenščine zmožnih učiteljev, obrne se na
Koroško in nadaljuje tako:

„Iste razmere najdemo na učiteljski priprav-
nici v Celovcu. Tudi tukaj bi morali izgajati učitelje
za slovenske šole; kajti znano je, da je Koroška
jezikovno mešana dežela, da je tretjina prebivalcev
slovenska, ktera tretjina ima pravico do slovenskih
šol. To pravico so pa slovenskim starišem do zdaj
zabranili; s težkim naporom so dosegli komaj dvoje
slovenskih šol, namreč pri Jezeru in v Št. Jakobu
(Posl. Ghon: Tudi v Globasnici, Šmihelu in Žabnicah so
slovenske šole!)*

V izkazih ste samo dve slovenski šoli, Jezer-
ska in Št. Jakobska. (Posl. Ghon: To ni resnično.
Saj so tudi dvojezične šole!) To je res, so tudi
dvojezične šole, pa to je vse kaj drugega; pa o
teh zdaj nočem govoriti, ampak o tem, kakošni ste
ti dve slovenski šoli. Kajti več takih šol, kakor
ste v Št. Jakobu in pri Jezeru, ni v deželi; ljudstvo
pač prosi za nje, pa jih ne dobi. Kako tedaj
uspevate ti dve šoli? Sklicati se zamorem na pričo,
ki je gotovo merodajna, namreč na deželnega šolskega
nadzornika dr. Gobanca, ki je dné 22. prosinca
t. l. v koroškem deželnem zboru rekel:

„Šolska občina Št. Jakob v Rožu, ki je do zdaj
imela štiritirzredno šolo, pa dobi v kratkem pet-
razredno, si je pridobila slovenski učni jezik. Od
tega časa so ljudje zadovoljni. Pa tudi nemščina
se na tej šoli uči vsaj v toliki meri, kakor prej.“

Boljšega spričevala kaka šola ne more dobiti,
kako ga je tu dobila Št. Jakobska od strani de-
želnega šolskega nadzornika. Šola je dobra v ped-
agogičnem oziru, ker je materni jezik učni jezik
v šoli. Dobra pa je šola tudi v tem oziru, ker se
nemščina, na katero se toliko drži, uči vsaj v to-
liki meri, ko prej. Glavna stvar je pa, kakor je
naglašal tudi deželni šolski nadzornik, da so ljudje
s šolo zadovoljni. Če hočete tedaj na Koroškem
mir napraviti, imate tukaj najkrajši pripomoček:
Dajte ljudem take šole, kakor je v Št. Jakobu, pa
bodo zadovoljni. Le to zahtevajo koroški Slovenci.

* O kaki slovenski šoli v Žabnicah nam nič ni znano.
Op. uređn.

posedal (ne da bi šli v cerkev). Ko se pritožim,
se je sicer malo prestrašil, in se izgovarjal, da
stran tega ničesar ni vedel, pa dobil sem od vojakov
le dva brusa nazaj. Teh kamnov pa Lahom nazaj
več nisem mogel vrniti, ker so vsi prestrašeni hitro
pobegnili s svojo robo.

Po južini je prišel prapornik k meni, sprem-
ljali so ga vojaki in dva trobentarja. V imenu
cesarske svitlosti in deželne vlade je prosil dovol-
jenja godbe, ker bi ob taki priložnosti rad nekaj
novincev za vojake nabral. Ko njemu to dovolim,
začnejo godeci trobiti in tamburji nabijati, truma
radovednih ljudij prileti, plesalci se vrtijo in vriskajo,
— ko je bil vsega tega konec, gnali so vojaki
enega močnega fanta za novince seboj.*

K tretjemu, ko sem po stari šegi po dokon-
čanem shodu sodbo drugim izročil, bil je drugokrat
vselej dvorni sodnik iz Millstatta z 10—12 osebami
navzoč, tokrat pa je le samega beriča poslal. Dasi-
ravno je ta bil vina pijan, je vendar sodbo od
mene sprejeti zahteval. Temu sem se pa vendar
vpiral, in beriču še roke podal nisem, zatrdivši
ljudem, da ne odstopim prej od prostora, preden
sposobna oseba sodbo od mene ne sprejme. Na
to besedo prideta zgorej imenovani gospod prapornik
in brat dvorskega sodnika, nek mlad gospod, tir-
jaje od mene sodbo. Izročil sem jo potem tema
dvema s pogojem, da se stara pravica mojemu
gospodu in knezu zavoljo tega nikdar kratiti ne sme.

V Strasburgu, dné 11. rožnika 1638.

Valentin Hoj l. r., sodnik Krški.“

*) Iz nemškega izvornika ni jasno, so li fanta pri
plesanju po sili vjeli in med vojake porinili, ali pa se je
fant sam prodal, ter aro morebiti v pijanosti vzel; pač so
takrat dosti prostovoljcev nabrali ob takih priložnostih.

(Posl. Ghon: Kaj hočete še več!) Želim le, naj
bi se take šole naredile povsodi, ne samo pri Je-
zeru in v Št. Jakobu. (Posl. Steinwender: Pov-
sodi, kjer občine tako želijo!)

To si bom zapomnil, gospodje, da ste pri taki
volji. Mi bomo prosili za take šole, in radoveden
sem, ali jih bote res tako radi dovolili, kakor zdaj
pravite. Če pa Slovincem res dovolite slovenske
šole, potem morate sami priznati, da bo treba tudi
skrbeti za take učitelje, ki bodo znali v slovenski
besedi poučevati. In če bi šole prav take ostale,
kakoršne so zdaj, vendar se mora slovenščina na
celovški učiteljski pripravnici bolj pridno učiti, ko
do zdaj. Tudi to je priznal deželni šolski nadzor-
nik, ko je v omenjeni seji v deželnem zboru rekel:
„Priznati moram, da trda gre za slovenske učitelje.
Tega so krive razmere, ki jih tu ne bom
omenjal, ker ne spadajo k stvari. Reči pa za-
morem gospodom, da je na pripravnici 24 sloven-
skih gojencev in da se 72 nemških slovenščine uči.
(Čujte! čujte!) To bo gotovo zadostno število, ke-
dar ti mladi ljudje učiteljske izpite napravijo.“

To je vse prav lepo. Vprašanje pa je, ali se
bodo učiteljski pripravniki zares tudi zadosti slo-
venščine naučili, če bo pouk tako uredjen, kakor
je zdaj. Na učiteljski pripravnici je nastavljen učitelj,
ki je iz slovenščine izprašan, pa on ne sme
nič ukazovati, kako naj se slovenščina uči. Pri-
pravnik četrtga leta poučuje še vedno učitelj
Prešern, ki je izprašan le za vadnico, za sloven-
ščino pa nič. Za slovenščino bi morala sloven-
ščina učni jezik biti, pa ni; slovenščina se uči s
pomočjo nemščine, to pa zavolj nemških učencev,
kar je umljivo, ker ti ne znajo dovolj slovenščine,
da bi slovensk pouk razumeli. Metodične izobrazbe
čisto nič ni; pismenih vaj v slovenščini ni ne za
slovenske, ne za tiste nemške gojence, ki si ho-
čejo tudi za slovenske šole učno sposobnost pri-
dobliti. Naučijo se torej le malo slovenščine, kakor
tudi ne more drugače biti; slovenski gojenci pri
taki uredbi še to pozabijo, kar so prej znali; nem-
ški pripravniki pa, ki pridejo pozneje na slovenske
šole, ne vejo si kaj pomagati s to betvico sloven-
ščine, kar so si je na pripravnici priučili. Vest-
nejši izmed njih to sami priznavajo, kakor se je
povedalo v zadnjem deželnem zboru. Tako je učitelj
v Spodnjem Dravogradu sam priznal, da je
dobil na pripravnici od učitelja Prešerna pač ne-
kaj dobrohotnih opominov zastran slovenščine, da
pa to za praktično poučevanje ne zadostuje, da
mora torej v drugem razredu poučevati s pomočjo
tolmača. (Čujte! čujte!)

V § 64. pravnega reda (statuta) se določuje,
da se morajo tisti pripravniki, ki hočejo pridobiti
sposobnost za slovenske šole, izprašati ne samo iz
slovenske slovnice, ampak še iz kacega drugega
predmeta v slovenski besedi. Tega ukaza se pa
na celovški pripravnici ne držijo. Treba bo torej
pouk v slovenščini razširiti; pomnožiti se morajo
tedenske ure za slovenščino; s teoretičnim poukom
je treba zvezati praktične vaje; slovenščine se mo-
rajo učiti Slovenci posebej, in Nemci posebej; kdor
hoče sposobnost za slovenske šole pridobiti, mora
se izprašati iz slovenščine, to ne more zadostovati,
da se je nekaj ur slovenščine učil, brez ozira na
to, koliko se je je res naučil. Več o tem mislim
spregovoriti o bolj ugodnem času.“

Govor poslanca Peitlerja

v državnem zboru dné 17. mal. srpana 1895.

(Po stenografičnem zapisniku.)

„Oglasil sem se pri tej točki, da bi naznanil
nektare hude pritožbe mojih volilcev visoki zbor-
nici in vladi, da se jim odpomore. Ena teh pri-
tožb je, da se z gozdno postavo preojstro postopa
nasproti gorjanskim in planinskim kmetom, po-
sebnost tam, kjer imajo pravico do pašne v cesarskih
(državnih) in grajščinskih gozdih. S tem pa, da
se jim pašna zabranjuje, dela se jim velika škoda.
Ali pride to ojestro obračanje postave od nižjih ali
višjih uradnikov, tega ne bom preiskoval, jaz ho-
čem le visoko ministerstvo prositi, naj zaukaže, da
se bo bolj rahlo in prijazno postopalo nasproti gor-
janskim kmetom, katerim se itak slaba godi, in
kteri bi brez pašne ne mogli shajati. (Klici: Tako je!)

Posebno opozarjam na to, da se gozd nasaja
tudi v krajih, kjer tega ni treba in ni nič koristni
pričakovati, in da se ravno zavolj tega krejijo paš-
niki. Drevesca zasajajo v taki visočini (dobrokljici),
kjer že nič več ne raste, vsaj drevje ne več; v
taki visočini še v sto letih ne bo zrastle smereka,
ki bi bila za na prodaj. Trava pa še dobro raste,
zato naj bi se tak svet za pašo prepustil.

Druga pritožba je, da se vedno huje množi
divjačina (zverina), posebno srne in jeleni, zlasti v
našem Sovodnjem okraju (Gmünd); tako da
hoče zverina vso travo pojesti, in za kmetovo ži-
vino skoraj nič ne ostane. Vsak živinorejec bo ve-
del, kako je to žalostno, če vigrédi živino na pla-

nino žene in se nadeja, da bo lepo zrastle in se
zredila, jeseni pa pride tista vsa medla in mršava
nazaj, ker na planini ni imela kaj jesti. Zato je
potrebno, da se zverina kar mogoče pokonča.

Slednjič v imenu svojih volilcev nujno prosim,
naj gospod predsednik moj predlog, ki sem ga stavil
dné 4. mal. travna t. l. gledé živinske soli, že je-
seni predloži državnemu zboru. (Dobro! klici.)

Dopisi prijateljev.

(Kronski darovi za velikovsko šolo.) Darovali so: Ve-
sela družba slovenskih kuharic v Št. Lenartu pri sedmih
studenih 3 kron, na pastoralni konferenci v Rožku zbrani
čč. gg. župniki 11 kron, mlinar Andrej Oražem v Malepelsu
pri Briksenu 2 kroni, župnik Fr. Katnik na Dholici 10 kron,
župnik Jož. Fric v Dvoru ob Vrbi 10 kron, omizje na Malem
Strmeu, razveseljeno po smešnicah gosp. prof. R. 10 kron.
Skupaj 46 kron. Vsem presrečna hvala. Živel! nasledniki!

iz Celovca. (Težave, ki se delajo na-
šemu slovenskemu katoliško-politič-
nemu in gospodarskemu društvu.) To
društvo, kterege se, kakor vsa znamenja kažejo,
posebno v Celovcu bojé, je hotelo dné 21. t. m.
zborovati v Št. Jakobu pri cesti, eno pičlo uro od
Celovca. Odbor je to naznanil pravočasno celov-
škemu okrajnemu glavarstvu, in sicer dné 18. t. m.
dopoludne ob 10. uri z rekomandovanim pismom;
dné 20. t. m. popoldne pa je dobil sledeči odlok:
Št. 18374.

Načelnstvu katoliško-političnega društva za koroške
Slovence v Celovcu.

Po določbah § 2. postave z dné 15. listopada 1867,
drž. zak. št. 135, o pravicah zborovanja se morajo ljudski
shodi tri dni poprej naznaniti; vaše naznanilo z dné
18. mal. srpana 1895 pa je še le danes popoldne sémkaj
došlo, torej prepovem zborovanje pod milim nebom, ki
bi se imelo vršiti v nedeljo dné 21. mal. srpana, nazna-
nilo o nameravanem izletu se pa vzame na znanje.

C. k. okr. glavarstvo v Celovcu
dné 20. mal. srpana 1895.

C. k. vladni svetovalec:
baron Mac Nevin l. r.

Predsednikov namestnik je vsled tega poslal
na pošto prašat, kako je to, da se priporočeno pismo,
ki je oddano 18., dostavi še le 20. Na pošti pa se
je povedalo, da je bilo pismo še tisti dan dostav-
ljeno, to je že 18., popoldne ob 3. uri. Torej ali
uradnik, ki je pismo sprejel, tistega ni precej iz-
ročil g. okr. glavarju, ali pa g. glavarja ni bilo do
sobote doma. Naj bo eno ali drugo, to smo le
navedli, da se vidi, kako se pri našem c. k. okr.
glavarstvu postopa proti nam in kako se nas vedno
draži. — Tudi je bil odlok v nemškem jeziku
pisan; tukaj smo natisnili le prestavo, ki smo jo
pri uredništvu napravili. Zavoljo tega je društvo
uložilo priziv na c. k. deželno vlado.

Dostaviti moramo, da društvo z drugimi okraj-
nimi glavarji prav lahko in dobro izhaja, samo
pri celovškem glavarstvu so zmirom kake za-
preke in sitnosti. Ko je gosp. podpredsednik svoj-
čas poslal v imenu odbora v Glinje plakate v za-
devi nekega shoda in tudi c. k. okrajno gla-
varstvo o tem obvestil, je tisto podpredsednika
vendar zatožilo pri c. k. državnem pravdniku, češ,
da mora društvo za nabijanje plakatov imeti do-
voljenje od dotične občine. Pravda se je štiri me-
sece vlekla, in vse ugovarjanje in dokazovanje ni
nič izdalo. Obsojeni so bili zavoljo tega podpred-
sednik društva na 10 goldinarjev in trije udje, ki
so plakate raznašali, vsak na 2 gld. Vsled tega
je društvo za potrebno spoznalo, da je društvena
pravila predružačilo. Vprašamo pa: čemu je ta
mržnja in vedna vojska proti lojalnemu društvu,
ki hodi vselej po postavnih potih in svojo lojal-
nost nasproti cesarju in avstrijski domovini pri vsaki
priliki povdarja?! Avstrija bi se smela srečno šteti,
ko bi jej bili vsi národi tako zvesti, kakor Slo-
vinci, in vse stranke tako nedolžne in lojalne, ka-
kor je naša katoliško-politična stranka. Če smejo
upiti in rogoviliti irredentovci, ki v blaženo Italijo
škilijo; nemški nacjonalci, ki so romali v Fried-
richsrue k Bizmarku; Madjari, ki častijo Košuta,
in socijalni demokrati, ki hočejo prestole in oltarje
prekucniti in brezversko republiko napraviti, —
čemu se tako srpo pazi na zveste, krotke, verne
in poštene Slovence, od katerih ne preti nobena ne-
varnost za javni red, za pravico, za vero in domo-
vino?! Politične oblastnije, tako mislimo mi, mo-
rale bi duhove le miriti, ne pa dražiti; če se lo-
jalnim strankam mečejo polena pod noge, to gotovo
ni v korist države; služiti zamore le v veselje kaki
razposajeni nasprotni stranki, ktera se malo zmeni
za splošno državno korist.

iz Otoka. (Lepšanje cerkve.) V stransko
kapelo naše cerkve je gospa F. Lemiš iz Poreč
dala postaviti nov gotičen altar. Oskrbela je tudi
nov tlak, pečene stopnice in dvoje lepih oken z
kamnitimi okviri vred. Stene in obok kapelice je
dala pravilno popraviti in slikati. Na vse to je
potrosila več kot 1600 gld. — Bog jej plati to
veliko dobroto! Pretečeno nedeljo so domači gosp.
župnik ta novi altar blagoslovili in v svojem na-
govoru omenili, da je ona kapela bila že blizo
pred 400 letmi prejšnji cerkvi prizidana, in so leta

1506. petek po kresu Lavantinski škof Erhard prejšnji altar na čast sv. Jožefu blagoslovili, ter so nas opominjali, da je zlasti današnje dni zelo treba pogostoma „iti k sv. Jožefu“.

Politični pregled.

Pri glasovanju o celjski slovenski gimnaziji sta tudi koroška poslanca Kirschner in Ghon, ki zastopata vendar po večini slovenske volilce, nasproti glasovala ter s tem pokazala svoje zagrizeno sovraštvo zoper vse, kar je slovenskega. Rainer in Moro sta od Nemcev voljena, pa sta pokazala menj sovraštva, ker sta se glasovanja zdržala. — Posl. Klun je v državnem zboru prosil za podporo občinam Litijskega glavarstva, ki so vsled vremenskih nezgod škodo trpele. — Spinčič in Laginja povdarjala sta potrebo hrvatske gimnazije v Pazinu. — Dr. Scheicher je zahteval, naj se zniža prepisnina pri kmetijskih posestvih. — Dr. Laginja je predlagal, naj se odpravijo mute na cesarskih cestah. — Novi civilni pravdni red se je potrdil. — Dr. Rainer je govoril za ljubeljsko železnico. — Zdaj so šli poslanci domov, dovolivši pobiranje davkov po predloženem proračunu. — Kranjski deželni zbor se je sklical za kratko časa, da se posvetuje, kaj je storiti, da se brž ko mogoče popravijo škode po potresu. — V Dalmaciji, na Goriškem in Tirolskem bodo letos volitve za deželni zbor. — Politični položaj je še vedno nejasen. Liberalci so potrjeni, in govorilo se je, da bota Chlumecky in grof Franc Coronini politiko na klin obesila; Chlumeckija so že pogovorili. Pa tudi za našo stranko je še černo vreme; Mladočehi se menda ne dajo pridobiti za oživljenje stare desnice, tako se še ni ne ve, kako in kje bodo večino iskali. Nekteri mislijo na to, da bi se liberalna stranka razdrla ter da bi se zmernejši med njimi, zlasti veleposestniki, zvezali z vlado in Poljaki. Ako se to zgodi, potem bodo Mladočehi na cedilu ostali in se morda še kesali, da niso hoteli porabiti ponujene jim lepe priliko.

Veliko je zdaj govorjenja zavolj bivšega bolgarskega ministra Stambulova, kterege so nepoznani ljudje napadli in umorili. Eni pravijo, da so bili morilci najeti, drugi pa mislijo, da so se le maščevali za mnoge umore, ki jih je imel Stambulov na vesti. — Bolgarska deputacija je bila v Petrogradu prijazno sprejeta. Sumljivo pa je, kaj ravno zdaj tam išče, ko se je začela ustaja v Macedoniji. Najbrž prosijo pomoči za Macedonce. Brez pomoči bo ta ustaja žalosten konec vzela; prvo pomoč so Bolgari sami dolžni svojim macedonskim rojakom. — Vojska na Kubi se nadaljuje, pa nič gotovega se ne zvé, kako se Španjcem godi. — Pri volitvah na Angleškem so zmagali unionisti. To je slabo za uboge Irce!

Gospodarske stvari.

Protiv gosenicam na zelji, ohrovtu itd. Kakor hitro zapaziš po leti frčati bele metulje po zelji, ohrovtu, itd. naglo položi tu in tam po gredah vejice in listja od navadnega bezga. Duh bezgov prepodi metulje in zato delajo zalege v zelenjadi, prepodi pa tudi gosence, ki bi se utegnile prikazati. Poskus z bezgovim listjem tako nič ne stoji, zato ga našim čitateljem prav zelo priporočamo, saj je vsakemu znano, koliko škode lahko gosence naredé. „Vrt.“

Živinski sejmi meseca vel. srpana.

Dné 3. vel. srpana v Wolfsbergu; 5. v Črni in v Blatnici na planini; 12. v Beljaku; 16. v Železni Kapli; 19. v Šmihelu nad Pliberkom; 24. v Labudu; 26. v Trgu (Feldkirchen); 28. vel. srpana v Št. Andražu.

Novičar.

Na Koroškem. Za zidanje novega zvonika v Št. Lenartu v labudski dolini so dali svitli cesar 500 gld. — Toča je pobila v Pustriški občini. Škode je okoli 20.000 gld. — Slovenske paralelke v Celju že mečejo svojo senco pred sebe. V mestnem zboru se je odbornik Haderer jezil nad ukazom, da gornji, večidel nemški Korošci ne smejo več študirati v Celovcu, ampak v Beljaku, češ, Nemce tiščijo v Beljak, v Celovec pa bo prišlo vedno več slovenskih dijakov, tako se bo celovška gimnazija poslovenila. Ali bi bila to kaka nesreča? — Pomočnika vzame v delo krojaški mojster Beguš v Borovljah. — V celovškem mestnem zboru je g. M. Rainer stavil nasvet, naj se ustanovi mestna hranilnica. Koroška hranilnica je sicer večidel svojih darov obračala za Celovec, pa to gospodom še ni dovolj; hočejo imeti še lastno molzno kravo: tudi slovenskim kmetom bo dovoljeno pri novi hranilnici dolgove delati in obresti plačevati. — Na

celovski realki je bilo to leto 218 učencev, med njimi samo 2 Slovence! — Za ponemčevanje na Koroškem, Štajerskem in Kranjskem so poslali iz Berolina spet 5545 gld. Naj bi take denarje raje obračali za svoje lačne „vandrovce“, da ne bi tisti ljudij po cestah nadlegovali! — Hlod je ubil drvarja Janeza Dežmana v Bistri pri Črni. — Na nedeljo dné 21. t. m. oglašeni in po celovškem c. k. okr. glavarstvu zabranjeni shod v Št. Jakobu ob cesti (glej dopis iz Celovca) vršil se bo v nedeljo dné 11. vel. srpana po že oglašenem vspredu.

Na Kranjskem. Za Ljubljano so nabrali celó v Belgiji 3245 gld. Belgija, ki je nekdanj pod Avstrijo spadala, se še vedno spominja svoje stare domovine in vladarske hiše. — Wolfovega slovarja je izišel 21. snopič. — Za vodnjak v Bistrici pri Črnomlju je dalo poljedelsko ministerstvo 150 gld. podpore. — „Izvestij“ kranjskega muzejskega društva je letos izišel 3. snopič. — V Ljubljani se je ustanovilo delavsko konsumno društvo. — V Čatežu pri Trebnju so napravili ugleden vinograd. — V Šenčurju je 9 leten deček z drevesa padel in se ubil. — V novomeških latinskih šolah je bilo 217 učencev, med njimi 204 Slovenci.

Na Štajerskem. Tudi na Štajerskem so zanetili mnogo kresov na čast sv. Cirilu in Metodu. — Veliko veselje je bilo po vsej savinjski dolini, ko se je zvedelo, da je v državnem zboru potrjena slovenska gimnazija v Celju. Med posili-Nemci je bila pa velika žalost. — Pri shodu političnega društva v Ljutomeru je bilo 400 kmetov. Gospodje dr. Dečko, dr. Rozina, Hribar in drugi so izvrstno govorili. Vse kaže, da bo Ljutomer še enkrat slovensko mesto. — Hmelj letos v savinjski dolini dobro kaže. — Slovensko gasilno društvo snujejo pri sv. Tomažu poleg Velike Nedelje. — Zlato mašo bodo pojutranjem obhajali čast. g. Florijan Kleine v cerkvi sv. Jožefa v Celju. — Dva otroka, brat in sestra, sta utonila v Dravi pri Ptuj. Tako pride, če je otrokom vse dovoljeno, tudi v deročo Dravo se kopat hoditi. — Strela je užgala pri Rudolfu v Ključarovcu. Vse je zgorelo. — Pogorel je Bohov skedenj v Remšniku. — V Mariboru se je letos že četrti vojak ustrelil.

Na Primorskem. Novo posojilnico so ustanovili v Pazinu. — Dné 21. t. m. je bil občni zbor tržaške kmetijske družbe.

Po drugih deželah. Letos se praznuje 700-letnica rojstva sv. Antona. V proslavo te godovnice se je v Fuldi na Nemškem ustanovil nov kolektor „St. Antonius-Kalender“. Prvi letnik za leto 1896. se je nam doposlal in se odlikuje z lepo barvano sliko sv. Antona. Cena je 40 beličev v nemškem denarju. — Na gori Ortler na Tirolskem je 5 Angležev zdrknilo v prepad. Vsi so močno ranjeni. — Za pogorelce v Glinjanah v Galiciji so dali svitli cesar 2000 gld. — Veliko škode je na južnem Tirolskem vsled toče in povodnji. — Na Moravskem so bile zadnji čas hude nevihte. — V Brotterodu na Nemškem je pogorelo 320 hiš. — V Mostah na Češkem se je več hiš v zemljo pogreznilo. — Podporno društvo za slovenske velikosolce na Dunaju je imelo lani 1565 gld. dohodkov in 1532 gld. stroškov.

Raznoterosti.

Cela vas na bobnu. V občinah Buče in Podgorje na Hrvaškem je bilo prodanih nedavno 26 posestev zaradi zastankov pri davku. Ta posestva je kupil finančni erar. Dolg zarubljenih posestev je znašal 22.370 gld.

Duhovniške zadeve v Krškej škofiji.

Faro Lipo pri Sachsenburgu je dobil čast. g. Matija Kandolf, do zdaj provizor v Rovtahn. Č. g. Jožef Gross, mestni kaplan v Sovodnju, je postal provizor v Trefflingu. V duhovno pastirstvo so stopili novomašniki: č. g. Lovrenc Franta kot mestni kaplan v Sovodnju; č. g. Vaclav Tesař kot mestni kaplan v Št. Andražu; č. g. J. Pikel kot kaplan v Št. Jakobu v Rožu in č. g. Jurij Trunk kot kaplan v Vetrinjah. — Faro Sirnico je dobil č. g. Norbert März, do zdaj župnik v Svinici (Zweinitz). — Č. g. P. Kazimir Tuma iz reda servitov gre iz Logave (Luggau) v Gratzen; na njegovo mesto pride č. g. P. Viktor Schmidt iz Inomosta.

Družba sv. Mohorja.

I. Letošnje družbine knjige so do malega končane, le tiskanje zadnjih dveh in vezanje bo še nekaj časa trpelo. Iz imenika vidimo, da šteje družba sv. Mohorja letos 72.097 udov, torej se je njih število povišalo za 6145 proti lanskemu letu. Posamezne škofije izkazujejo to-le število: 1.) Goriška 7244, 2.) Krška 5562, 3.) Lavantinska 23.976, 4.) Ljubljanska 29.066, 5.) Tržaška 3423, 6.) Se-

kovska 430, 7.) Somboteljska 312, 8.) Zagrebška 543, 9.) Senjska 193, 10.) Poreška 110, 11.) Videmska 157, 12.) Razni kraji 309, 13.) Amerika 555, 14.) Afrika 207 udov.

Družbi nov pridobljen kraj je Afrika, kjer ji je goreč frančiškanski duhovnik v Aleksandriji, ki oskrbuje dušno pastirstvo med tamošnjimi Slovenci, že prvo leto nad 200 udov pridobil. Slava in zahvala njemu in udom! To je pač dokaz, da je vera tudi národnosti najboljša oskrbovalka.

II. Za razpisana darila je tekmovalo okrog 40 spisov, a večinoma so jih poslali za pisateljevanje nezreli pisalci, deloma tudi prepisalci že tiskanih stvari; nekteri pa tudi taki, ki se še le vadijo v pisateljevanju in smo jih že svarili, da naj ne pošiljajo, dokler se popolnoma ne izurijo. Ni čuda torej, da je izmed poslanih spisov jih odbor mogel le šest vsprejeti, nagraditi z darilom pa nobenega.

Pravih pisateljev piše za družbo le malo, večasih pa se še ti ne potrudijo tako, kakor bi bilo želeli, da bi bili njih spisi vseskozi tehtni in dovršeni.

Odbor družbe sv. Mohorja.

Slovenci!

Solze nam stopajo v oči, ko gledamo v podrtine naše ljube prestolnice, bele Ljubljane. Pomagajte, Slovenci, Ljubljani in ljubljanski okolici — poginjajočima ob velikonočnem potresu letošnjega leta. Kolikor le morete, pomagajte; posebno sedaj, ko ni še minula prva dōba silne bede in silnih potreb.

A po preteklih treh mesecih se polagoma vendar le že umirja zemlja pod nami — umirjate se torej Vi sami.

Zato je zopet došel čas, da se v obilnej meri spominjate družbe sv. Cirila in Metoda — saj je tudi njo do živa pretresla velikonočna národova nesreča. Skrčiti hočemo sicer za enkrat svoje potrebe. Toda svojega národnega poslánja pa nočemo skrčiti niti za trenutek.

Pomnite, rojaki, da duševno ohranjamo tisti Vaš rod, kojemu prvostoluje za sedaj nesrečno slovensko sredotočje: naša Ljubljana. Zato požrtvujoč se in polno desnico darujoč ljubi Ljubljani in nje mili nam okolici, delite ob enem vsaj svojo levico drobtinic družbi sv. Cirila in Metoda v pomoč.

Slovenci! posebno Ve izvankranjske Slovenke in Vi izvankranjski Slovenci — tega si bodite svesti vsak čas, da kranjski potres naše vseslovenske družbe za stalno zrahljati ne sme.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda

v Ljubljani, dné 20. mal. srpana 1895.

Prvomestnik: Podpredsednik:
Tomo Zupan. Luka Svetec.

Zahvala.

Vsem dragim prebivalcem župnij Št. Jurij in Čače, ki so mi o priliki mojega odhoda in slovesa toliko ljubezni in udanosti skazali, izrekam svojo srčno zahvalo. Bog vas vse varuj na duši in telesu!

Jožef Svaton,
kaplan v Št. Mohorju.

Vabilo.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Kotmaroves in okolico napravi v nedeljo dné 11. vel. srpana 1895, ob 3. uri popoldne, v Knabrllovej gostilni v Velinjivesi svoj **zbor** po sledečem dnevnem redu: 1. Pozdrav predsednika. 2. Slučajni govori in nasveti. 3. Sprejem in vpisovanje udov. — Po zborovanju petje in prosta zabava. — Prijazno vabi vse ude in prijatelje te družbe k obilni udeležbi

načelníštvo.

Vabilo.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Št. Šteben in okolico v Ziljski dolini bode imela v nedeljo dné 11. vel. srpana 1895, ob 1/2 4. uri popoldne v gostilni „pri Kajšlerju“ v Št. Pavlu svoj **letni občni zbor** s sledečim vspreodom: 1. Pozdrav načelnikov. 2. Razni govori. 3. Petje. 4. Volitev odbora. 5. Vpisovanje udov in pobiranje letnih doneskov. 6. Prosta zabava. — Prijazno vabi vse Slovence in Slovenke k obilni udeležbi **odbor**.

Za po potresu poškodovane kranjske siromake

je slovenski pomožni odbor v Celovcu prejel še sledeča darila: Č. g. farni oskrbnik Vekoslav Hutter v Ettendorfu je daroval 5 gld., mlinar Andrej Oražem v Malepelsu pri Briksenu na Tirolskem 1 gld. in Jakob Struger v Judenburgu 1 gld., skupaj 7 gld. Prištevisi temu znesku v 19. številki „Mira“ izkazano svoto 856 gld. 65 kr., znaša vsa do zdaj v ta namen nabrana zbirka 863 gld. 65 kr.

V naslednjem podajemo **izkaz**, kako se je ta, v to dobrodelno svrhu nabrani denar razdelil:

Po bl. g. ravnatelju Iv. Hribarju se je poslalo slav. mestnemu magistratu v Ljubljani dne 24. mal. travna	150	gld.	—	kr.
„ 3. vel. travna	100	„	—	„
„ 31.	100	„	—	„
„ 20. rožnika	100	„	—	„
„ 26. mal. srpana	100	„	—	„
Preč. gosp. dr. Fr. Lampetu za Marijanišče dne 11. vel. travna	50	„	—	„
Po bl. g. J. R. Hočevarju v Cerkljah dne 13. vel. travna za Vodice in Mengeš po 50 gld.	100	„	—	„
Preč. g. uredniku And. Kalanu v Ljubljani dne 31. vel. travna za poškodovane in bolj revne cerkve po deželi	50	„	—	„
Preč. frančiškanskemu samostanu v Ljubljani za popravo cerkve dne 20. vel. trav.	30	„	—	„
Preč. g. župniku Iv. Vrhovniku v Ljubljani za popravo Trnovske cerkve dne 20. vel. travna	30	„	—	„
Sl. „Glasbeni Matici“ v Ljubljani mali donesek k velikim stroškom za zidanje družbine hiše dne 20. vel. travna	30	„	—	„
Pomožnemu odseku po potresu oškodovanih obrtnikov v Ljubljani dne 26. mal. srpana	15	„	—	„
Pisatelju Jak. Aleševcu vsled prošnje	5	„	—	„
Stroški za razpošiljanje poziva in poštine	3	„	65	„

skupaj 863 gl. 65kr.

iz česar se razvidi, da se dohodki povsem krijejo z izdatki. — Pomožni odbor koroških Slovencev si šteje torej s tem v posebno dolžnost, zahvaliti se prav presrečno vsem č. gg. darovalcem za obilno podporo. Vsakdo naj si bode svest, da je priskočil s svojim darom v hudi stiski svojim sorodnim bratom na pomoč in s tem storil dobro delo in svojo domoljubno dolžnost. Še enkrat iskrena, presrečna hvala vsem!

Za slovenski koroški pomožni odbor
v Celovcu, dné 30. mal. srpana 1895.

Gregor Einspieler, Vekoslav Legat,
predsednik. blagajnik.

Loterijske srečke od 20. mal. srpana.

Trst	85	32	31	30	81
Linc	29	7	82	73	84

Tržne cene v Celovcu.

Ime blaga	na birne		na hektolitre	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	4	30	5	40
rž	3	40	4	25
ječmen	3	35	4	20
oves	2	45	3	—
hejda	3	50	4	35
turšica (sirk)	4	25	5	30
pšeno	8	—	10	—
fižol	—	—	—	—
repica (krompir)	—	—	—	—
deteljno seme	—	—	—	—
grah	—	—	—	—

Sladko seno je po 1 gld. 80 kr. do 2 gld. 50 kr. kisló 1 gld. 20 kr. do 1 gld. 50 kr., slama po 1 gld. 30 kr. meterski cent (100 kil). Frišen špeh je po 67 do 70 kr. kila, maslo in puter po 96 do 110 kr. — Pitane vole plačujajo mesarji po 35 do 37 gld. stari cent.

Posestvo

ob Vrbskem jezeru, v lepi legi, vse v dobrem stanu, se prodá s pohištvom vred, kdor plača 170 gld., za vsako oralo. Posredovalci (mešetarji) so izključeni. Več pové posestnik v Celovcu, Kanalgasse št. 16.

Obrazne slike (portréte)

v oljnatih barvah in vsaki velikosti izdeljuje udano podpisani natančno po vsakoršni fotografiji. Take slike se lepo podajo v okvirih kot olepšava izb in so pripravne kot darila za poroke, godove, rojstvene dni in druge prilike.

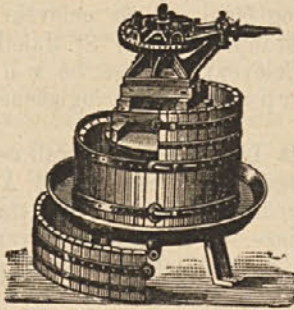
Za rajnimi so najlepši in večer spomin.

Slike se naredijo po fotografijah tudi, če so tiste že nekoliko obledele, in celo po takih, kjer je več oseb skupaj fotografiranih. Fotografije se nepoškodovane vrnejo. — Za dobro podobnost (sličnost) se jamči. Tudi slikam podobe svetnikov v vsakoršni velikosti.

M. Ogerčnik v Celovcu,
kolodvorske ulice (Bahnhofstrasse) št. 35.

Sadjarjem! Stiskalnice za sadje in grozdje

po najnovejšem, izbornem načrtu, izviren izdelek s stanovitnim dvojnimi pritiskom, ktereга moč se dá poljubno uravnati. Jamčimo, da naša stiskalnica za 20 odstotkov več dela stori, ko vsaka druga.

Sadni in grozdni mlini, stroji za robkanje grozdja, popolne priprave za izdelovanje mošta, stoječe in premakljive, mlini in stiskalnice za presanje raznih jagod in pridobivanje sladkih sokov, sušilnice za sadje in prikuho, najnovejše, patentirane brizgalnice za grozdje in zelišča, „sifonije“ imenovane, ki se same gonijo, izdeljuje kot posebnost trrdka

PH. MAYFARTH in dr.

C. kr. izključlj. privilegirana

tovarna za kmetijske stroje, livarna železa in fužina na par,
Dunaj, II. Taborstrasse 76.

Ceniki s mnogimi pohvalnimi pismi se delijo zastoj. — Zastopniki in prekupci strojev se sprejemajo. Sviri se pred ponarejenimi izdelki.

Tovarna za kmetijske stroje.

Kdor potrebuje kak kmetijski stroj, naj se obrne naravnost na tovarno

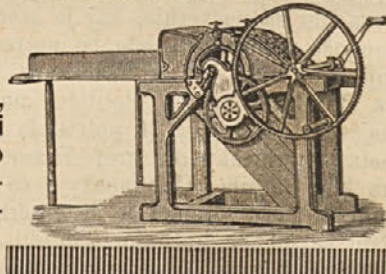
Konrada Prosch-a,

v Celovcu, Adlergasse št. 19.

nasproti c. kr. kmetijske družbe,

kjer se dobijo najnovejše mlatilnice, slamoreznice, gepeljni in razni drugi za kmetijstvo potrebni stroji ter tudi taki vodovodi, ki sami vodo gonijo iz globoko ležečih studencev na zemljišča, katerim vode primanjkuje. (Glej podobo na levi strani.)

Cenike pošilja zastoj.

Laneno-oljnati

firnež

najbolje vrste prodaja

Adolf Hauptmann,

tovarna firneža v Ljubljani.

Razpošilja na zahtevanje brezplačno in franko svoj ilustrovani cenilnik oljnatih barv, firnežev, lakov, suhih kemičnih in mineralnih barv, düsseldorfskih oljnatih in akvarelnih barv za umetnike, barv za fotografe, emajl-, majolika- in lazurnih barv, potrebščin za oljnato in akvarelno slikanje, čopičev, tint, kakor tudi še mnogo drugih predmetov za obrtnijo, šole in domačo rabo.

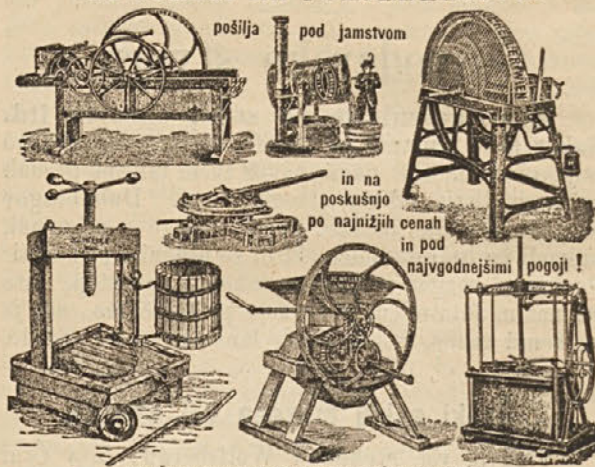
PETER MERLIN

„pri zlati krogli“

stara trgovska hiša za tržaško blago in železnino
v Celovcu, kosarnske ulice,

priporoča svojo veliko zalogo najboljših kave, sladkorja, petroleja itd. Prodaja tudi dobra vina, rum in druge žgane pijače, barve, izvrstno moko in južno sadje. Nadalje prodaja vsakovrstno orodje in posodo iz železa, pleha, bakra, cina itd. Za poštenost blagá se jamči; cene so nizke.

VSI STROJI ZA POLJEDELSTVO!

Lito železo, suvoro ali privrežno, za vankovratne stroje. Bogale ilustrovani 192 strani obsežni cenik v slovenskem in nemškem jeziku na zahtevanje lakoj zastoj.

IG. HELLER, DUNAJ
2/2 PRATERSTRASSE № 49.
Preprodajalci se iščejo.

Natorna vina,

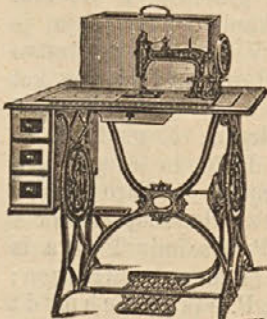
dalmatincev, prav dober liter po 15 kr.; tirolec, italijan, oger, rudeče po 18 do 24 kr.; belo po 20 do 26 kr.; istrijanec iz Umage po 22 kr., zelo priporočila vreden za take, ki imajo malo krvi, v sodih 56 litrov več. Za pristnost jamčim.

Nadalje priporočam svojo zalogo moke iz I. parnega mlina v Budimpešti v vrečah po 85 kil ter vse drugo tržaško blago, mast, žgane pijače itd. Vse prav dober kup.

Amand Prosen

v Celovcu, kosarnske ulice št. 24.

Važno

za čevljarje, sedlarje, jermenarje in šivilje: najboljše in najcenejše šivalne stroje vsake vrste, posamezne dele teh strojev in igle vsake vrste kakor tudi železne blagajnice, varne proti ognju in tatovom, prodaja podpisani in stroje tudi po ceni popravilja v svoji delavnici. Tovarniške cene.

Matija Planko

v Celovcu, Burggasse št. 12.

Malo posestvo

s hišo, kletjo in hlevi za 3 krave in 4 svinje, njiv za 8 birnov posetje, travniki in gozd se dober kup prodá. Več pové posestnik Aleš Stuller v Ineni vesi pri Galiciji (Galizien, Kärnten).

Delavnica kleparskih, ključarskih, kovino-

ANTON BELEC
v Št. Vidu nad Ljubljano
izdeljuje ter ima v zalogi:

Cerkvene svetilnice ali stalnice iz kositarja dve po: 12, 15, 18, 20 gld., iz medenine 22, 24, 28, 32 gld., iz tompaka 40, 50 gld.
Obhajilne svetilnice iz kositarja po 2 gld., iz medenine po 5, 8, 10 gld.
Puščice z zvončki za pobiranje miloščine, iz kositarja po gld. 1.50, iz medenine 5 gld.
Štedilna železna ognjišča vsa železna in tudi razna za vzidati.

!! Pokrivanje zvonikov !!
Barvanje zvonikov.
Napeljevanje strešnih žlebov in strelododov.

Razne železne ograje, vrata, omrežje za pokopališča.

Tiskarskih stavbenih in galanterijskih del.

S kritevijo zvonikov prevzema tudi tesarska dela.